

GARIBALDINCI

Jedna od vrijednosti na kojima počiva moderna Evropa jeste antifašizam. On je i temeljni komponent identiteta Crne Gore. Važan datum iz antifašističke prošlosti Crne Gore vezan je za Pljevlja gdje je, ubrzo poslije kapitulacije Italije. 2. decembra 1943.godine formirana italijanska partizanska divizija "Garibaldi". Jedinica je brojala 11.700 ljudi, Na odlasku za Italiju 1945.godine preživjeli "Garibaldinci" obećali su da će oni "nastaviti da brane sveto jedinstvo i prava naša dva naroda tlačena od strane fašizma".

U znak sjećanja na italijanske partizane, u selu Rabitlje, pored Pljevalja, podignut je spomenik koji je 1983.godine otkrio predsjednik Italije, Sandro Pertini. On je postao jedinstven i prepoznatljiv simbol grada. U svakodnevnom, kolokvijalnom govoru, za njega se koristi i naziv "Pertinijev spomenik". Na taj način u kolektivnu memoriju upisano je još jedno ime vezano za evropski antifašizam. Predstavlja projekciju društvenog sistema vrijednosti u prostoru. Već je postao dio urbanokulturne istorije. Simbolička moć koju posjeduje čini ga aktuelnim i uticajnim, "graditeljem" duhovnih obrazaca. U njega je ugrađeno kulturno – generičko obilježje naroda, zemlje i vremena.

Sjećanje na diviziju i njoj posvećeni spomenik, postali su motiv i povod za sve češće posjete potomaka Garibaldinaca i italijanskih delegacija Pljevljima. Tom prilikom, već nekoliko godina, oni posjećuju i našu školu. Početkom školske godine, 5.septembra, grupa "Garibaldinaca" prisustvovala je času istorije profesorice Ljiljane Bajčetić. Vođa grupe bio je Erik Gobeti, istoričar iz Torina i Vesna Šćepanović. Sa učenicima IV-3 odjeljenja razgovarali su o pitanjima iz života mladih, ali i o pitanjima vjere, rodnih odnosa, tolerancije, pogledima na budućnost. Gosti iz Italije zahvalili su se na gostoprimstvu, pohvalili stavove i razmišljanja gimnazijalaca. Ostali su znatno duže od planiranog vremena. "Ovo je škola divne atmosfere, u njoj se osjeća duh prošlosti i tradicije, a istovremeno je puna nove mladalačke energije. Čuvajte je baš onakvu kakva jeste", rekli su na rastanku,

Posjeta je na učenike ostavila dubok i pozitivan utisak. Saznanja dobijena iz "prve ruke", živi razgovor sa ljudima iz druge zemlje i kulture, bilo je za njih dragocjeno iskustvo koje je upotpunilo slike sa prošlogodišnje ekskurzije po Italiji.